

ÅRSPLAN 2018-2019

**ASKELOADDEN
BARNEHAGE
BORG AS
FAMILIEBARNEHAGENE**

Velkommen til oss!

Så hyggelig at dere har valgt å begynne hos oss.

Vi ønsker både barn som har vært her en stund og nye barn velkommen til et nytt barnehageår. I våre barnehager skal vi gjøre alt vi kan for at dere skal trives, og vi håper på et godt og tett samarbeid.

Vi består av fire familiebarnehager som er lokalisert på fire ulike steder i Sarpsborg. Hver avdeling består av 2 voksne og inntil 10 barn i alderen 0-6 år. En familiebarnehage kjennetegnes med kvaliteter som et hjemlig preg, mindre barnegruppe enn i en ordinær barnehage, større pedagogtetthet og et godt og tett foreldresamarbeid. Når barna får være i et lite miljø der omsorg, respekt og inkludering er viktige verdier, vil de oppleve trygghet og mestingsfølelse. Dette er grunnleggende for utvikling av sosiale ferdigheter og for å bli kompetente individer. Hos oss får barna være med på ulike gjøremål og aktiviteter i hverdagen sammen med en eller flere voksne. Leken har en sentral rolle i det daglige og vi har både tid og rom til mange herlige «her og nå» samtaler.

Våre familiebarnehager har et nært samarbeid gjennom hele året. Vi har blant annet flere sosiale sammenkomster med alle barna i barnegruppene, og vi har noen med bare blekksprutbarna. Vi samkjører ved høytider og ved ferieavvikling/sykdom. På sommeren er familiebarnehagene samkjørt på Grotterødløkka barnehage som ligger i sentrum. Dette bidrar til at barna får være en del av en større gruppe og får opprette vennskap på tvers av avdelingene.

Askeladden Barnehage Borg AS eier ponnier som står på Sandtangen gård, i nærheten av Kalnes videregående skole. Vi bruker sikkerhetsutstyr og det er en erfaren hestepasser tilstede sammen med oss voksne og barna. Barna lærer turtaking, samarbeid, og hvordan vi skal oppføre oss sammen med dyr. Hos oss får 3-6 åringene dra på tur til gården for å stelle og ri/kjøre vogn med ponniene. Vi har også nissefesten for de eldste barna på avdelingene og Blekksprutavslutningen på Sandtangen gård.

Planleggingsdager

§8 i barnehagens vedtekter sier:

«Hvert barn med barnehageplass skal ha minst 4 hele ferieuker i løpet av barnehageåret + 5 dager fri p.g.a. planleggingsdager».

Barnehagens planleggingsdager er essensielle arenaer der hele personalgruppen er samlet. Planleggingsdagene i MIGRAS brukes til faglig utvikling. Med faglig utvikling mener vi blant annet kompetanseheving i form av kurs, IGP arbeid- individuell, gruppe og plenum, praktisk arbeid, plan og vurderingsarbeid.

Våre planleggingsdager for barnehageåret 2018-2019 er:

- 17 august
- 12 november
- 2 januar
- 25 mars
- 31 mai

Vi ser frem til et nytt og innholdsrikt år som skal boble av liv og hverdagsmagi!

**Denne årsplanen vil gjelde for barnehageåret 2018-2019 og 2019-2020. Med unntak av kalender, aktiviteter, planleggingsdager og vurdering som vil bli endret for barnehageåret 2019-2020.*

Eikeskogen

Opsundveien 15
1726 Sarpsborg
Telefon: 69 15 17 50
Turtelefon: 90 29 28 84
Mail: opsund@migras.no

Åpningstider:
06.45-16.30

På avdeling Eikeskogen jobber det en pedagogisk leder og en assistent

Reveenka

Fladebyveien 2
1746 Skjeberg
Telefon: 69 15 76 80
Turtelefon: 95 33 51 30
Mail: reveenka@migras.no

Åpningstider:
07.00-16.30 (06.45 ved behov)

På avdeling Reveenka jobber det en pedagogisk leder og en assistent

Kontaktinformasjon til administrasjon

Administrasjonen til Askeladden Barnehage Borg AS finner du i Storgata 29, 1723 Sarpsborg. Skal du sende post er adressen: Postboks 118, 1701 Sarpsborg

Styrer

Camilla Hestø
Tlf: 69 16 10 55
Mail: admin1@migras.no

Daglig leder

Margaret Hestø
Tlf: 69 16 10 55
Mail: migras@migras.no

Eier: Camah Holding AS

Skjærungen

St. Nikolas-gate 19
1706 Sarpsborg
Telefon: 69 15 41 68
Turtelefon: 94 84 68 95
Mail: skjaerungen@migras.no

Åpningstider:
06.45-16.30

På avdeling Skjærungen jobber det en pedagogisk leder og en assistent

Trollskogen

Revyveien 2
1718 Greåker
Telefon: 691 29 96 8
Turtelefon: 90 28 83 02
Mail: trollskogen@migras.no

Åpningstider:
07.00-16.30 (06.45 ved behov)

På avdeling Trollskogen jobber det en pedagogisk leder og en assistent

Vurdering av fjorårets miljøarbeid

Barnehageåret 2017/2018 har vært et innholdsrikt år med mange spennende turer, prosjekter, miljøarbeid, samlinger, mange gode «her og nå» situasjoner og vi har spist mye god mat. I vurderingen av årsplanen 2016/2017 står det: «vi ønsker å ha et stort tema som vi skal ha som gjennomgangstema gjennom hele året». Dette har vi hatt med oss i planleggingen av denne årsplanen. Derfor har vi hatt fokus på miljø og plast dette året. I august 2017 fikk vi en ny rammeplan og denne har vi jobbet oss gjennom og blitt godt kjent med. Vi har laget en implementeringsplan som skal sikre arbeidet med den nye Rammeplanen. Sammen med den nye rammeplanen har vi brukt årsplanen som utgangspunkt for det pedagogiske arbeidet. Årsplan har vært oversiktlig å arbeide etter og den har vært felles for alle våre 4 familiebarnehager. I årsplanen finner dere utdrag fra den nye rammeplanen og barnehageloven. Årsplanen er et av våre viktigste verktøy i hverdagen og vi henviser både til denne og rammeplanen i våre månedsplaner/poster.

Miljø har vært hovedprosjektet vårt gjennom hele året, samtidig som vi har jobbet parallelt med rammeplanens fagområder. I august 2017 ble vi sertifisert Grønt Flagg barnehage. Det betyr at vi har oppfylt kriteriene for å få Grønt Flagg. Vi hadde markering i oktober sammen med de andre MIGRAS barnehagene. I forkant av denne markeringen lærte vi oss blant annet Loops miljøsang; «Det er lov å bruke huet» som vi sang sammen med alle de andre barna. Alle avdelingene fikk utdelt hvert sitt sertifikat og et Grønt Flagg, som nå henger på avdelingene. Noe av det vi ser barna har lært er at det er viktig å kildesortere, og at det vi kildesorterer kan bli til mange nye ting. Barna vet at det grønne flagget henger sammen med blant annet kildesortering, men har ikke helt forstått hva Grønt Flagg egentlig betyr. Dette temaet vil vi ta med oss videre i miljøaktiviteter med barna.

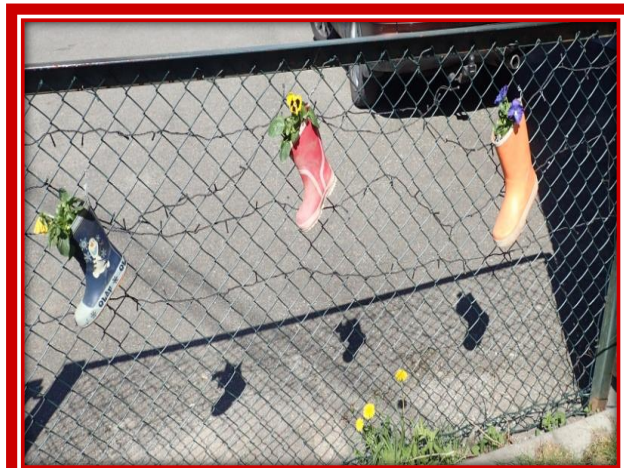
Noen av våre prosjekter på avdelingene har vært å lage vev og veve av gjenbruksmaterialer og lage grønne oaser hvor vi skal dyrke våre egne grønnsaker og urter. Avdelingene har begynt å dyrke ulike grønnsaker, urter og blomster og barna har vært delaktige i alle prosessene. Kompostjorden vår er klar for å brukes i årets grønne oase og vi gleder oss til å se det vokse, spire og gro. Veveprosjektene er ferdige og dokumentert i månedspostene våre. Samtidig har vi hatt stort fokus på plast og hvordan vi kan redusere plast på avdelingene. 1.oktober 2017 startet vi med å dokumentere hvor mye plastavfall vi kildesortere, og dette skal vi fortsette med fremover. Fra 01.10.2017- 01.06.2018 har vi samlet inn og resirkulert totalt **51** kg plast i familiebarnehagene.

Et av tiltakene barnehagen gjorde for å redusere plastavfall var å innføre gjenbruksnett til hvert barn som skal brukes til skiftetøy fram og tilbake mellom barnehagen og hjemmet. Andre tiltak er at vi har redusert bruken av engangsartikler til møter, byttet ut plastikkposer med gjenbruksposer når vi handler, redusert bruken av brødposer med bokser med mer. Barna har blitt mer bevisst på å slukke lysene på avdelingen når vi går ut, for å spare energi. Barna har også blitt flinkere til å stenge vannet når vi vasker hendene så vi sparer energi. Vi har opprettet eget miljøråd i alle familiebarnehagene som skal kvalitetssikre miljøarbeidet gjennom året og vi har laget en miljøperm til hver avdeling der vi har samlet sammen blant annet tips og ideer som skal benyttes med barna. Avdelingene har blitt mer beviste på å kjøpe miljømerkede produkter, og vi ser etter disse merkene når vi handler. Barna har blant annet lært om Svanemerket gjennom aktiviteter med Svanhild.

Pingla er en miljøaktivist som vi daglig bruker på avdelingene. Pingla har vært med oss på turer og sanket inn bark, kvister, mose og kongler som vi har brukt til å lage blant annet påskepynt. Pingla har vært delaktig med barna under aktivitetene. Småkryp og insekter som barna finner har de vært opptatt av at skal få leve og at vi ikke må skade dem, for dette har Pingla fortalt dem.

Vi har valgt å ha Pingla som prosjekt gjennom de 4 årstidene for barnehageåret 2018/2019. Dette fordi vi ønsker å ha mer fokus på Pingla og utforske han/hun sin aktivitetsbok.

Barnehagens verdigrunnlag

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid». (Rammeplanen 2017, s 7)

Vi mener at vi har verdens viktigste jobb, hvor vi får være med å forme fremtidens samfunnsborgere. Barnehagen er med på å legge grunnlaget for gode vaner og holdninger som barna tar med seg videre i livet.

Miljø

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn» (Rammeplanen 2017, s 10).

Vi i Askeladden Barnehage Borg AS har en helhetlig og kontinuerlig miljøtenkning i barnehagen. Vi ønsker å bidra til å skape gode verdier hos barna, og vi ønsker hele tiden å tenke på hva som er til det beste for miljøet. Vi oppfordrer til blant annet å resirkulere klær, leker og andre ting som kan brukes om igjen. Vi har stort fokus på resirkulering og det siste året har vi hatt et økt fokus på hvordan vi kan redusere bruken av plast. Et av tiltakene vi har gjort for å redusere mengden plast har vært å erstatte de hvite plastikkposene som tidligere ble brukt når vått/møkkete tøy fraktes fra barnehagen og hjem. Ved å bytte til gjenbruksnett har vi redusert mye plastikk i våre barnehager. Vi har fokus på å tenke miljø i alle ledd og bruker blant annet gjenbruksnett når vi er i butikken, vi plukker søppel når vi er på tur og vi handler inn miljøvennlige produkter til våre barnehager. I vårt forbrukersamfunn ser vi en trend hvor vi er innkjøpssterke, og vi handler nytt og kanskje unødvendig. Dette arbeidet gir oss muligheten til å lære mer om vårt forbruk og avfall, sammenhengen av dette, og hvordan vi best mulig kan redusere det.

Miljøbarnehage

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng»(Rammeplan 2017, s 7).

Askeladden Barnehage Borg AS er sertifisert som en miljøbarnehage av Foundation for Environmental Education (FEE). Hvert år lager vi en handlingsplan som forteller noe om hva og hvordan vi jobber med miljø i våre barnehager. Dette kreves av FEE for årlig å bli re- sertifisert som en miljøbarnehage. Formålet med Grønt Flagg er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Du kan lese mer om dette på www.grontflagg.no.

Dette har blant annet ført til at vi lærer barna om nytten av å kildesortere. Vi kildesorterer blant annet plast, glass og metall, papp og matavfall. Barna er med på hele prosessen og de lærer hvordan ting kan brukes om igjen. Vi har en miljøsang som handler om resirkulering som barna våre kjenner godt til. Den heter «Det er lov å bruke hue». (Teksten på denne sangen står skrevet på baksiden av denne årsplanen).

Alle barnehagene våre har en egen varmkompost berge hvor vi produserer vår egen jord, som vi igjen bruker i våre grønne oaser. Hva som blir dyrket i de grønne oasene vil variere fra år til år, da barnas medvirkning også er sentralt i denne prosessen. Alle barnehagene våre er en del av et miljøråd og vi har egne miljøregler. Vi har valgt å ha et eget miljøråd for å sikre progresjon i miljøarbeidet gjennom blant annet miljøhandlingsplan, miljøaktiviteter og miljøregler. For oss er miljø viktig! Hver avdeling har også hver sin Pingla som er et Pinnsvin. Pingla er en miljøaktivist og han/hun er med oss i arbeidet med miljø i hverdagen. Hver avdeling har laget sin egen historie rundt sin Pingla og barna har også vært med i prosessene. Noen Pingler er jenter og har blant annet fått «barn». Andre pingler har reist «jorden rundt» for endelig å ha funnet sitt hjem i barnehagen. Pingla er en spennende pedagogisk figur for barna og hjelper oss voksne å gjøre miljøarbeidet spennende og lærerikt.

Hva betyr det å være en del av en miljøbarnehage?

Vi jobber kontinuerlig med nye tiltak innenfor miljøarbeidet og dette er noe av det vi gjør:

- Vi sender faktura, generell informasjon, månedsbrev og månedspost på e-post.
- Hver avdeling jobber med å utarbeide en grønn oase slik at vi kan høste produkter fra egen hage.
- Vi lager maten vår fra bunnen av, og bruker minst mulig halvfabrikatet mat.
- Vi har eget produsert brød med mel fra Holli mølle som vi får laget i samarbeid med et lokalt bakeri. Dette brødet er ikke like prosessert og er et sunnere alternativ.
- Barna lærer hvordan vi dyrker blant annet grønnsaker og urter.
- Vi sår frø i egen kompostjord på våren som vi høster inn på høsten.
- Barna får blant annet grønnsaker og urter som er økologiske og sunne varer.
- Barna spiser økologiske produkter som de selv har produsert, og de lærer om sunn kost.
- Vi veier matsvinn, som gjør at barna blir mer bevisste på å spise opp maten. De lærer at vi ikke skal kaste mat og at de ikke skal ta til seg mer enn de orker å spise.
- Vi lager flere aktiviteter av naturmateriale og gjenbruksmateriale og reduserer dermed innkjøp av formingsutstyr.
- Vi voksne (både ansatte og foresatte) må være gode rollemodeller til miljøarbeidet, slik at barna blir introdusert og nysgjerrige.
- Det å tenke hva innvirkningen din har på miljø er både økonomisk og smart.
- Vi velger blant annet miljøvennlige rengjøringsmidler og kjemikalier for å ha fokus på naturlige ingredienser.
- Vi slår av lys i rom vi ikke bruker.
- Vi lar ikke vannet renne, for å redusere energi.
- Barna lærer om bærekraftig utvikling.
- I løpet av barnehageåret 2017/2018 har familiebarnehagene resirkulert 51 kg plastikk.
- Vi skal fortsette å redusere plastikkavfallet vårt.
- Vi oppfordrer ansatte og foresatte til å gå/sykle/ta buss til barnehagen.
- Vi har alltid med oss en pose og plukker søppel når vi er på tur, og turområdet vårt skal se like bra eller finere ut når vi går enn da vi kom.

Prosjektarbeid

«Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser». (Rammeplanen 2017, s 44)

Prosjektarbeid er en metode å organisere det pedagogiske arbeidet i barnehagen, men med et større fokus på barns rett til medvirkning. Et prosjektarbeid handler om å utforske, undersøke og gå i dybden på et tema som barna og personalet er interessert i og som deretter dokumenteres. Når vi starter nye planer eller prosjekter har vi fortsatt med oss våre tidligere fokusområder i forhold til forskjellige temaer knyttet til barnehagen.

I barnehagens planer skal vi ha rom for spontanitet og barns medvirkning. Det å la barna gjøre noe de er genuint opptatt av mener vi bidrar til læring og utvikling hos barna. Det er barna som er hovedaktør i prosjektene, og det er de som skal drive prosjektet fremover med sine spørsmål og sin undring. Vi voksne skal være med på å lete etter svar på barnas spørsmål istedenfor å gi svar. Hensikten er å skape fordypning og forståelse rundt det vi undersøker. Læringen skjer i prosessen, og har ikke nødvendigvis en tydelig start og slutt. Barna oppdager ting de er opptatt av og de danner en møteplass. Det oppstår tanker hos barna og de tankene utløser deres lyst til å undersøke, utforskningen utløser erfaringer og kompetanse. Ved å snakke med barna om det de har sett, kjent, tegnet eller forklart, finner vi ut hva barna ønsker å fordype seg i. Som voksne blir vår utfordring å ikke ta tak i det vi synes er mest spennende, men ha tillit til at barna viser vei.

Prosjekt miljø gjennom Pingla

Vi har dette barnehageåret valgt å ha Pingla som prosjekt gjennom de fire årstidene vår, sommer, høst og vinter. Pingla skal være en naturlig del av barnas hverdag i dette prosjektet. Han/hun skal være med på aktiviteter, turer, samlinger og alt annet vi gjør i hverdagen.

Vi skal blant annet bruke Pingla sin aktivitetsbok og gjennomføre ulike aktiviteter som står i den. Hvordan vi jobber med dette skal synliggjøres på avdelingene og i barnehagens planer. I boka om Pingla finner vi ideer om hva vi kan lage av naturmateriale. «Mennesker og dyr er forskjellige, og det er trærne som vokser i skogen også. De kan ligne på hverandre, men det er ingen som er helt like». (Pinglaboka, side 16).

Videre ønsker vi at prosjektet skal bli til gjennom barnas innspill og interesser. Personalet kan også legge ut «spor» for å skifte retning eller fange barnas interesser. Prosjektet vil blant annet bli dokumentert på avdeling, i månedsplan/posten, ved ting vi lager og ved bildefremvisning i gangen.

August

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
31			1 Sommeraktiviteter	2 Sommeraktiviteter	3 Sommeraktiviteter
32	6 Sommeraktiviteter	7 Sommeraktiviteter	8 Sommeraktiviteter	9 Sommeraktiviteter	10 Sommeraktiviteter
33	13 Tilvenning	14 Tilvenning	15 Velkommen til nytt barnehageår ☺	16 Tilvenning	17 Plandag Barnehagen er stengt
34	20 Tilvenning	21 Tilvenning	22 Tilvenning	23 Tilvenning	24 Tilvenning
35	27 Tilvenning	28 Tilvenning	29 Tilvenning	30 Tilvenning	31 Tilvenning

Info om aktiviteter gjennom året

Hver måned får dere tilsendt en informativ månedsplan. Der vil det bli spesifisert når vi har språkgrupper, varmmat, turer, miljøsamlinger, gymsal og annet som skjer i løpet av måneden.

Det er viktig for oss at barna er med på å avgjøre innholdet, derfor ønsker vi ikke å fylle inn aktivitetene i årsplankalenderen på forhånd.

August måned:

Uke 32-Samkjøring

Uke 33, 34 og 35 Tilvenning

Husk å levere inn oppdatert adresse og telefonliste.

(Med forbehold om endringer)

En religionsnøytral barnehage

Vi er en religionsnøytral barnehage og dette innebærer at vi markerer tradisjoner og begivenheter uten å vektlegge det religiøse innholdet. Vi legger vekt på at markeringene skal inkludere alle, uavhengig av religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Vi formidler og snakker om ulike religioner og høytider sammen med barna på en kunnskapsbasert måte der de ulike religionene og livssynene presenteres på en likeverdig måte.

Vi vektlegger norske tradisjoner, uten religiøst innhold. Det vil si at vi prater og undrer oss sammen med barna, uten å forkynde. Slik kan alle delta uavhengig av kulturell og/eller religiøs bakgrunn. Som foresatte vil dere bli invitert til noen av disse markeringene.

Mat og helse

«Vaner og handlingsmønster tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur» (Rammeplan 2017, s 49).

I Askeladden Barnehage Borg AS har vi fokus på et variert kosthold basert på gode og sunne råvarer og mat laget fra bunnen av. MIGRAS samarbeider med et lokalt bakeri som baker brød med mel fra Holli Mølle. Melet er laget av korn fra økologisk gårder i Østfold. Personalet er bevisste på miljømerkede og økologiske produkter og handler fra lokale leverandører. Vi serverer alle måltidene og slik kan vi sikre at barna får et naturlig og sunt kosthold. Måltidene inneholder grønnsaker, frukt og bær, egg, kjøtt og fisk, kornprodukter, melk og melkeprodukter som dekker barnas næringsbehov gjennom dagen. Det blir servert 2 varmmåltider i uken og frukt og grønnsaker blir servert til hvert måltid. Barnehagen er en 5 om dagen barnehage og det betyr at barna skal ha 5 porsjoner med frukt og grønnsaker om dagen. Noen eksempler på varm lunsjer vi serverer er hjemmelagde supper, fiskeretter og kjøtt/grønnsaksretter. Barna er delaktige i matprosessen og de skal få smaksopplevelser ved å smake og kjenne på de ulike ingrediensene. På denne måten ser vi at barna blir mer interessert i maten.

Barnehagen skal bruke de ressursene vi har rundt oss med tanke på miljø. Vi skal plukke og høste inn det som vokser ute i naturen og i hager som ulike bær, frukt og grønnsaker som vi benytter oss av i matlaging. Vi sår urter, blomster og grønnsaker med barna. De er delaktige på kjøkkenet når måltidene skal tilberedes og ved å dekke og rydde bordet. Ved å være medvirkende på kjøkkenet får barna blant annet kjennskap til ulike kjøkkenredskaper, lære seg om god hygiene ved håndvask og god behandling av mat, *«Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner» (Rammeplan 2017, s. 11)* Med helse vil vi at barna skal lære at det vi spiser påvirker kroppen vår. Barna skal lære hva næringsstoffer er, og i hva slags mat noen av disse finnes.

Det å være i fysisk aktivitet er godt for kroppen fysisk og psykisk. Det bidrar til blant annet å styrke muskulatur og vi får mer energi. Samtidig er det viktig å tenke på at barna også trenger hvile. Det kan være i form av blant annet sove/hvile på madrass å høre på cd med eventyr, rolige aktiviteter som spill/puslespill, konstruksjonsleker, bøker og tegnegrupper. Vi skal legge til rette for gode fysiske aktiviteter i hverdagen. Noen av de faste aktivitetene vi har er gymsal, yoga, mini- røris, ponniridning, hinderløyper, tur- dager, idrettsdager og i lek. Vi har tidligere hatt fysisk aktivitet som satsningsområdet og vi er en aktiv barnehage som tar fysisk og psykisk helse på alvor.

September

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
36	3	4	5	6 	7
37	10	11	12	13	14
38	17 	18 Brannvernuke	19 	20	21
39	24	25 Internasjonal fredsdag	26	27 Fårikålens dag	28

September måned:

Oppstartsamtaler

Foreldremøte

Uke 38: Brannvernuke

Jeg heter Bjørnis. «Du finner meg på brannstasjoner over hele landet. Min viktigste jobb er å bli med brannbilene når de rykker ut til branner og andre ulykker med barn. Jeg trøster, er en god venn, og gir trygghet». <https://brannbamsen.no/>
(Med forbehold om endringer)

Ansvar og roller

«Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse». (Rammeplanen 2017, s 15)

«Rammeplanens øvrige kapitler inneholder plikter for barnehagens personale og omfatter alle som arbeider i barnehagen» (Rammeplanen 2017, s 15)

I barnehagen vår har vi ulike grupperinger slik som eier/daglig leder, styrer, pedagogisk leder, førskolelærer/barnehagelærer og assistent;

Barnehageeier har et overordnet ansvar for å drive barnehagen etter gjeldende lover og regler.

Styrer er ansvarlig for det pedagogiske arbeidet, for personal og for de administrative oppgavene.

Pedagogisk leder er ansvarlig for å sette i gang, lede og følge opp det pedagogiske arbeidet.

Barnehageeier, styrer, pedagogisk leder og det øvrige personalet er ansvarlige for å holde seg faglig oppdatert, være gode rollemodeller, delta aktivt med refleksjon og arbeide for utvikling i takt med samfunnet.

Vi jobber aktivt med lederutvikling gjennom hele barnehageåret. Alle ansatte har gjennomført eget kursprogram som fokuserer på medarbeiderens oppgaver og ansvar. Dette har blant annet ført til økt fokus på struktur og organisering, tydeligere kommunikasjon og dokumentasjon, større ansvarsbevissthet og at tilbakemeldinger er «ferskvare».

Oktober

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
40	1 Skolens høstferie	2	3	4	5
41	8	9	10 Verdens psykisk helsedag	11	12
42	15	16 Verdens matvaredag/ høstfest på Reveenka	17	18 Refleksdagen	19
43	22	23	24 FN dagen	25	26
44	29	30	31		

Oktober måned:

Uke 40: Skolens høstferie

Foreldresamtaler

FN-dagen

(Med forbehold om endringer)

Barnehagen skal fremme danning

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverden og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske felleskap. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer» (Rammeplanen 2017, s 21).

Det er viktig at vi voksne veileder barna til å forstå normer og felles verdier som er viktig for felleskapet. Vi skal også bidra til å fremme barnas tilhørighet til natur og samfunnet. I vår barnehage skal barna oppleve å få mestring i lek og læring og de skal bli møtt med omsorg og omtanke. Barnehagen skal støtte barnas engasjement, deltakelse og aktivitet i felleskapet. Vi skal støtte barnas identitetsutvikling og positive selvfølelse.

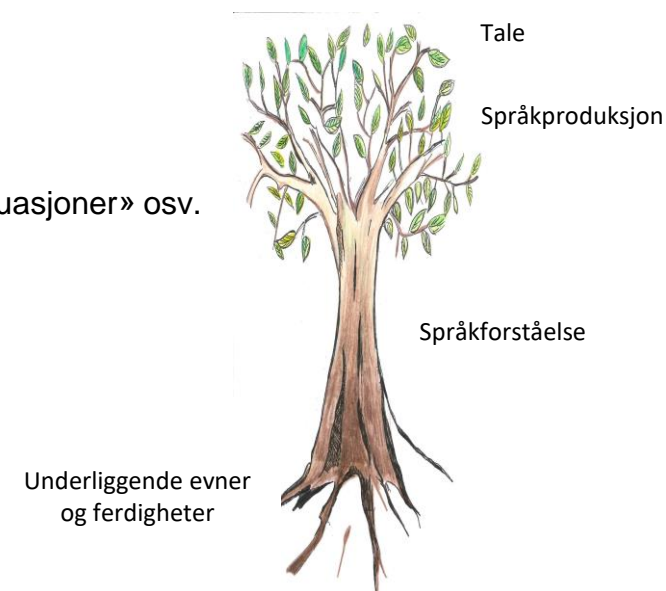
Språk

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening» (Rammeplanen 2017, s 23).

Personalet i MIGRAS har laget et eget arbeidsdokument for å kvalitetssikre arbeidet med språkutvikling. Dette har vi gjort på bakgrunn av at ulik forskning i Norge viser at vi jobber for lite systematisk med språk. Vi i MIGRAS ønsker derfor å ha et økt fokus på språk for å sikre at vi jobber kontinuerlig med norskspråket i hverdagen. Vi har utarbeidet et språkutviklingshefte som hjelper oss med å kartlegge hvordan vi skal hjelpe barnet videre i språkutviklingsprosessen. Det fine treet vårt visualiserer hvordan vi ser på språkutviklingen. Som dere ser så symboliserer røttene de underliggende evner og ferdigheter som barna har med seg. Stammen symboliserer språkforståelsen, grenene symboliserer språkproduksjon og bladene symboliserer talen. Vi vet at et lite tre må etablere gode røtter for å få en stabil stamme som kan være sterk nok til å holde grener og blader. Det er en måte vi ser på språket.

Metoder:

- Vi sørger for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel.
- Vi bruker språket aktivt gjennom barnehagehverdagen, under måltider, påkledning, stellesituasjoner, i leken, i «her og nå situasjoner» osv.
- Vi voksne må være bevisste på våre roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Vi har fastsatte språkgrupper med planlagt innhold.
- Vi bruker metoder som begrepsmodellen, språktre, språkkista, bøker, lydbøker, sang og spill
- Barnehagen har utarbeidet et internt språkhefte som skal være hjelpemiddel i arbeide med språkstimuleringen.
- Vi bruker blant annet Tras og Alle Med ved behov.
- Alle familiebarnehagene har en språkveileder i barnehagen.

November

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
44				1	2
45	5	6	7	8	9
46	12 Planleggingsdag barnehagen er stengt	13	14	15	16 Internasjonal toleransedag
47	19	20	21	22	23
48	26	27	28	29	30

November måned:

(Med forbehold om endringer)

Vennskap og fellesskap

«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for felleskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov» (Rammeplanen 2017, s 23).

Som det står så fint i rammeplanen skal vi i barnehagen bidra til at barna utvikler sosiale ferdigheter. Vi skal støtte barnas initiativ til samspill slik at de opplever vennskap og mestrer å beholde venner. Ved å ha fokus på turtaking i alle ledd i hverdagen vil barna oppleve å være en del av fellesskapet. Det er viktig å være positiv i kommunikasjonen, ha respekt for hverandre, vente til andre har snakket ferdig, snakke hyggelig til hverandre og hjelpe hverandre ved behov.

«Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling» (Rammeplanen 2017, s 20).

Vi observerer barna og veileder de i «her og nå» situasjoner. Vi ønsker hele tiden å være i forkant slik at vi kan forebygge, stoppe og følge opp utestengning og mobbing. Dette krever tilstedeværende voksne som ser hvert enkelt barn og dets behov. Vi må tilrettelegge for et miljø hvor vi frem snakker hverandre og har gode holdninger. Det skal være naturlig å blant annet kunne dele, trøste, gi ros, løse konflikter og gi hverandre tilbakemeldinger.

Noen metoder vi bruker innenfor sosial kompetanse, vennskap og fellesskap:

Vi bruker vennebøker om sosial kompetanse, Noen av temaene handler om å samarbeide, å dele, å spre glede, å lytte og bli enige, og å si unnskyld.

Vi er tilstedeværende voksne for å fange opp det daglige samspillet.

Vi bruker lekegrupper og rollespill med barn og voksne.

Vi har samlinger og samtaler med barna om ulike følelser.

Vi bruker samlingsputer med ulike ansiktuttrykk.

Lek og læring

«Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, læring og barnas egen kultur. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring» (Rammeplanen 2017, s 23).

Vi vet hvor viktig det er med en god balanse mellom frilek og voksenstyrte aktiviteter. Barna lærer mye gjennom frilek, og det har stor betydning for utviklingen av barnas personlige og kulturelle utvikling. Lek er en sentral aktivitet for barn og har en stor betydning for barns utvikling og sosial kompetanse. Det er like viktig at vi etablerer trygghet og tillit, organiserer tid, rom og lekematerialer samt å legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidig utvikling. Personalet må observere, støtte, analysere, delta i leken på barnas premisser og ta initiativ til lek. Som lekende voksne kan vi skape muligheter for å fremme et inkluderende miljø. Vi ønsker at den «magiske» leken skal få lov til å blomstre og skape gode barndomsminner.

Desember

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
49	3 Bytt batterier i røyk varsler	4	5	6	7
50	10 Menneskerettighetsdagen	11	12	13	14
51	17	18	19	20	21
52	24 Julaften Barnehagen er stengt	25 1.Juledag Barnehagen er stengt	26 2.Juledag Barnehagen er stengt	27 Samkjøring Juleaktiviteter	28 Samkjøring Juleaktiviteter
1	31 Nyttårsaften Barnehagen er stengt				

Desember måned:

Lysfest

Nissefest

Barnas julebord

Samkjøring 27. og 28. desember

(Med forbehold om endringer)

Trygg Trafikk

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling».
(Rammeplanen 2017, s 7)

Grunnlaget for holdninger til sikkerhet legges i barneårene og derfor mener vi trafikk som tema bør starte tidlig. Vi voksne er rollemodeller og har ansvar for at barn og unge utvikler evne til refleksjon, risikoforståelse, til å ta andres perspektiv og til å samarbeide. Samfunnet forventer at barn fra 5 ½ års alder skal kunne ferdes på skoleveien. Derfor må trafikksikkerhet og trafikkopplæring integreres som en del av barnehagens omsorgs- og opplæringsarbeid. Askeladden Barnehage Borg AS har blitt godkjent som en trafikksikker barnehage, og vi er stolte over å kunne være Sarpsborgs første barnehager til å bli dette. Dette krever nye planer og resertifisering som gjør at vi jobber kontinuerlig med trafikksikkerhet i vår barnehage.

Mål:

At barna lærer å ferdes sikkert i trafikken på en slik måte at de ikke er til fare for seg selv og andre. Bevisst trafikktraining.

Metoder:

Vi går og reiser på turer, leser/hører på Tarkus eventyr, spiller trafikkspill og bruker IKT /lpad. Trafikkopplæring dras inn i lek og i formingsaktiviteter.

For oss i Askeladden Barnehage Borg AS er det viktig at barna kan ferdes trygt i trafikken!

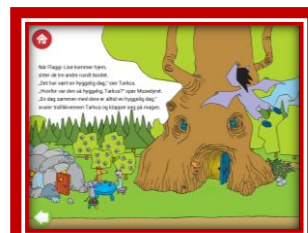
Tarkus – Barnas trafikkvenn

Trygg trafikk har utarbeidet et pedagogisk hjelpemiddel for å lære barna om trafikken. Han heter Tarkus og er en hånddukke. På ryggen har Tarkus ni belter, men når han kjører bil så har han 10. Da kaller han seg for et bilbeltedyr. Tarkus er nysgjerrig, undrende og tålmodig. Han er en naturlig deltaker i samlingsstunden og når trafikk står på dagsordenen. At små barn veksler mellom fantasi og virkelighet, begeistres av fortellinger om dyr og fantasifulle figurer, er noe vi ønsker å utnytte i opplæringen. Det er også det som gjør Tarkus til et populært arbeidsverktøy for oss voksne.

I samlingsstunder er Tarkus på nye eventyr og han gir barna ulike oppgaver underveis. Det kan være at de skal fortelle om et skilt, en trafikkregel, hva som skjer på bildet, en trafikk lyd osv. Det er også mange fine sanger vi synger med Tarkus og vennene hans som heter Kameleon Leon, Flagge-lise og Musedyret.

På Trygg Trafikk sin hjemmeside kan dere laste ned de samme appene vi bruker i barnehagen. www.tryggtrafikk.no

Et av våre tiltak i arbeidet med Trygg Trafikk er at alle som skal parkere på våre parkeringsplasser rygger bilen inn. Dette for at vi skal unngå trafikkulykker på barnehagens område. Det kan ofte bli «kaos» og uoversiktlig i hente-bringe situasjoner og vi ønsker at dette skal gjøres så trygt som mulig uavhengig av hvordan du/dere ferdes.

Januar

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1		1 1.Nyttårsdag Barnehagen er stengt	2 Planleggingsdag Barnehagen er stengt	3	4
2	7	8	9	10	11
3	14	15	16	17	18
4	21	22	23	24	25
5	28	29	30	31	

Januar måned:

1. Nyttårsdag – barnehagen er stengt

Husk å oppdatere telefon og adresseliste

(Med forbehold om endringer)

Barns medvirkning

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synpunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. (Rammeplan 2017, s 27)

Det er særlig viktig å gi god og tidlig støtte til barn som trenger ekstra omsorg og tilrettelagte tilbud. Et bevisst forhold til ulikhet og mangfold i barnegruppen er en viktig forutsetning for å kunne ivareta alle barns rett til medvirkning. Medvirkning er basert på et syn på barn som aktive, likeverdige individer. Dette innebærer at barnehagens ansatte må legge til rette for at alle barn opplever å bli sett, at deres stemme blir hørt og deres mening blir vektlagt. Vi har samtaler med barna om hva de liker å gjøre og vi legger til rette for prosjektarbeid ut i fra barnas interesser. Det er viktig for oss at barnas egne ideer og tanker kommer frem, også for de barna som ikke har et verbalt språk.

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt og erfaring med deltagelse i et demokratisk samfunn» (Rammeplan 2017, s 56).

Vi skal være bevisste voksne som lytter til det barna sier, slik at vi kan oppdage det barna er interessert i. Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet, og mellom personalet og foresatte. Det er den daglige leken og de daglige erfaringene barna gjør seg, som blir grunnlaget for hvordan det enkelte barnet trives og hva han/hun lærer og tar med seg videre.

Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø» (Rammeplan 2017, s 44).

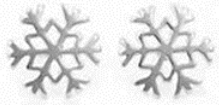

Personalet skal legge til rette for at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter. Sammen skal vi oppdage, følge opp og videreutvikle det barna allerede er opptatt av. Vi ønsker å bidra til nye erfaringer og opplevelser i barnehagen ved bruk av tilpassede arbeidsmåter til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Planlegging er vårt grunnlag for å handle og tenke langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, system vurdering og samtaler med barn og foresatte. Vi bruker observasjonsskjema når vi har foreldresamtale slik at vi kan se på fremgang og dokumentere utviklingen. Vi planlegger og tilrettelegger for progresjon for alle barna hver måned.

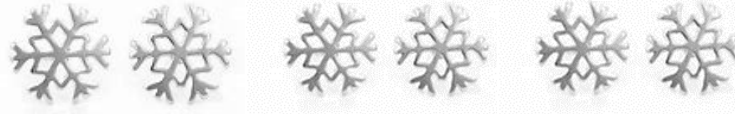
Eksempler på dette kan være et spill. De yngste barna trenger ikke å følge spillereglene og vi setter ikke for store krav, Når barna har lekt med spillet og ønsker å utforske spillet introdusere vi ett par regler og setter noen krav. Slik fortsetter vi til barna er trygge på spillereglene. Til slutt ender vi opp med at barna kan spille spillet helt etter reglene uten støtte og voksne. Organiseringen er viktig underveis og vi voksne må være tilgjengelig som støtte underveis i prosessen.

Vi legger til rette for progresjon gjennom blant annet valg av pedagogisk innhold, leker, materialer, arbeidsmåter og utforming av fysisk miljø. Barna får utfordringer tilpasset sin alder, sitt nivå, sine erfaringer, interesser og kunnskap.

Februar

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
5					1
6	4	5	6 Samefolkets dag	7	8
7	11	12 Pannekakedagen	13	14 Alle hjertesdag 	15
8	18 Skolens vinterferie	19	20	21 Internasjonal Morsmålsdag	22
9	25	26	27 Pysjamasparty	28	

Februar måned:

6. Februar – Samefolkets dag

Uke 8: Skolens vinterferie

Brukerundersøkelser

(Med forbehold om endringer)

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Jf. Barnehageloven paragraf 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven paragraf 1 og paragraf 4» (Rammeplanen 2017, s 29).

Dere foresatte skal være trygge på at barna deres får omsorg, blir sett, respektert og får delta i felleskapet som gjør dem godt. Foreldresamarbeidet vårt skal alltid ha barnas beste som mål. For oss er det viktig med et tett og godt samarbeid med hjemmet, og vi ønsker tilbakemeldinger fra dere foresatte slik at vi kan videreutvikle oss. Samarbeidet skal sikre at dere får individuell tilretteleggingen av barnehagen så langt det lar seg gjøre. Foreldreråd og samarbeidsutvalget er ordninger som skal gi mulighet for å ivareta foresattes kontakt med barnehagen på en aktiv måte.

Vi vet og erfarer at barnets opplevelser utenfor barnehagen også har stor påvirkning for barnet i barnehagen. Dermed er det viktig for oss å ha informasjon fra dere foresatte i forhold til mindre eller større endringer som vedrører barnet. For eksempel om barnet har sovet lite/godt, spist mat før han/hun kom til barnehagen, barnet blir hentet tidlig i dag, det har vært en konflikt i hjemmet osv. Vi som jobber med disse herlige barna hver dag ønsker å tilrettelegge hverdagen så langt som mulig for å møte deres behov.

Vi legger til rette for et godt foreldresamarbeid gjennom blant annet:

- Den daglige gode samtalen i garderoben ved levering og henting
- Vi oppfordrer til innspill og tilbakemeldinger i hverdagen
- Vi tilbyr minst to foreldresamtaler i året og ellers ved behov
- Vi arrangerer to foreldremøter pr år
- Årlige brukerundersøkelser
- Flere faste sosiale arrangementer i barnehagen pr år. (FN dagen, lysfest, 16. mai feiring m.m.)
- Dugnadsplikt en gang pr. år
- FAU og SU møter

Mars

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
9					1
10	4	5	6	7	8
11	11 Brannvernuke	12	13	14	15
12	18	19	20	21	22 Internasjonaldag for vann
13	25 Planleggingsdag Barnehagen er stengt Vaffeldagen	26	27	28	29

Mars måned:

Uke 11: Brannvernuke

Foreldremøte

Forespørsel om sommerferieuker for barna

(Med forbehold om endringer)

SERVICE-ERKLÆRING

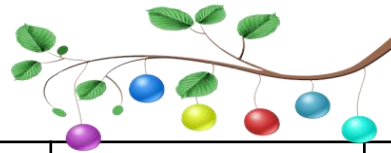
Du forventer at:

- Du og ditt barn blir møtt med respekt og vennlighet
- Du får anledning til å snakke med en av oss når du leverer og henter ditt barn (med unntak når vi sitter ved frokostbordet)
- Vi sørger for barnets sikkerhet og omsorg
- Barnet ditt får en innholdsrik dag med et pedagogisk tilrettelagt tilbud
- Du får tilbud om oppstartsamtale, foreldresamtaler og foreldremøter i løpet av barnehageåret
- Du får informasjon om planer og aktiviteter
- Du får være med på å påvirke barnets hverdag
- Vi dokumenterer, vurderer og videreutvikler vårt arbeid
- Vi samarbeider med skolene i nærmiljø i forbindelse med overgangen fra barnehagen til skolen
- Ditt barn får et sunt og balansert kosthold

Vi forventer at du:

- Møter oss med respekt og vennlighet
- Sier i fra dersom du er usikker eller misfornøyd
- Forteller om forhold i barnets liv slik at vi kan gjøre hverdagen så god som mulig for barnet
- Holder syke barn hjemme
- Gir beskjed hvis barnet ditt ikke kommer i barnehagen
- Gir beskjed hvis andre enn de som er avtalt kommer å henter barnet ditt
- Leverer og henter barnet ditt innenfor våre åpningstider
- Leser det du ser på oppslagstavlen og den informasjonen du mottar
- Sjekker barnets garderobeplass og påser at det er nok skift, sko m.m. tilpasset årstiden

April

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
14	1	2	3	4	5
15	8	9	10	11	12
16	15	16	17 Barnehagen stenger kl. 12.00.	18 Skjærtorsdag Barnehagen er stengt	19 Langfredag Barnehagen er stengt
17	22 2. Påskedag Barnehagen er stengt	23	24	25	26
18	29	30			

April måned:

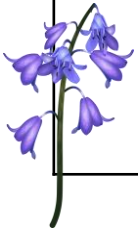
Foreldremøte

Vårlunsj

Foreldresamtaler

Dugnad

(Med forbehold om endringer)

Hva er FAU og SU?

«Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø». (Rammeplanen 2017, s.30).

FAU står for Foreldrenes Arbeids Utvalg

På barnehagens første foreldremøte blir det hvert år valgt en representant fra hver avdeling som blir avdelingens representant i barnehagens foreldreråd, samt en vara for representanten. Det velges en leder for foreldrerådet på barnehageårets første møte. Lederen for foreldrerådet stiller også på møtene som avholdes i barnehagens samarbeidsutvalg (SU). Foreldrerådsrepresentanten har ansvar for å ivareta og følge opp at informasjon oppdateres i den enkelte avdelingens foreldreråd-perm som skal være tilgjengelig for alle foresatte.

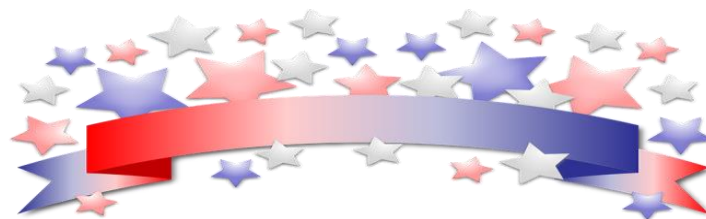
SU står for Samarbeids Utvalget

Samarbeidsutvalget består av foresatte, ansatte og eier i barnehagen, slik at alle er representert. SU skal ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foresatte. Det skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ for partene som på ulike måter har ansvar for barnehagens drift og innhold. SU har som oppgave å blant annet godkjenne årsplan, være med å diskutere barnehagens ideelle grunnlag og skape kontakt mellom lokalsamfunn og barnehage. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet skal forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget (§4 siste avsnitt i lov om barnehager).

Mai

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
18			1 Offentlig høytidsdag Barnehagen er stengt	2	3
19	6	7	8	9	10
20	13	14	15	16 Vi markerer nasjonaldagen	17 Norges nasjonaldag Barnehagen er stengt
21	20	21	22	23	24
22	27	28	29	30 Kristi Himmelfarts dag Barnehagen er stengt	31 Plandag Barnehagen er stengt

Mai måned:

1. Mai: Barnas ferieuger er bindende
16. Mai: Markering av nasjonaldagen i barnehagene

(Med forbehold om endringer)

Overganger

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet skal kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barna får mulighet til å bli kjent, etablerer relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn» (Rammeplanen 2017 s. 33).

Det er viktig for oss med tett oppfølging og vi setter av god tid til den daglige gode dialogen den første tiden. Det er viktig for oss at barnet forstå at foresatte er trygge på barnehagen, slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Fokus:	Metode:
Personalet i Askeladden Barnehage Borg AS skal legge til rette for at barna skal få en trygg og god start i barnehagen.	Vi tilpasser rutiner og organiserer tid og rom slik at barnet og foresatte får mulighet til å bli kjent og etablere relasjoner.

Når det gjelder de hverdagslige overgangene gjør vi det vi kan for å trygge barna på gode rutiner rundt overganger. Hele dagen inneholder små eller store overganger. Hver avdeling har innarbeidet sin dagsrytme for å skape forutsigbarhet og trygghet for barna. Vi spiser mat til faste tider, vi har faste turdager, faste dager med varmmat, faste tider til aktiviteter, frilek og hvile. Her ser dere eksempler på små eller store overganger:

Fra: hjemmet til barnehagen, foresatte til personalet, lek til dobesøk, dobesøk til håndvask, håndvask til mat, mat til soving, innelek til påkledning, påkledning til utelek, utelek til tur i trafikken, frilek til voksenstyrt lek, personal til foresatte igjen.

«Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen» (Rammeplanen, 2017, s 33-34).

I overganger til skolen har Sarpsborg Kommune utarbeidet et årshjul for overgang fra barnehage til skole. Sammen med foresatte skal vi og skolen legge til rette for at barna skal få en trygg og god overgang til skolen. I løpet av det siste året i barnehagen er barna en del av en gruppe vi kaller «Blekkspruten». Blekksprutbarna får være med på ulike aktiviteter og arrangement gjennom året. Dette foregår både på avdeling, med de andre familiebarnehagene og med andre blekksprutbarn i MIGRAS. Vi har utarbeidet en egen årsplan for blekkspruten som foresatte til blekksprutbarna vil få ved oppstart av nytt barnehageår.

Det er personalets oppgave å vekke interessen og la barna få mulighet til å få et innblikk i hva som forventes av dem på skolen. Barna og vi voksne skal møte skolen med nysgjerrighet og sammen skal vi oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen, slik at overgangen ikke blir for stor.

For oss i Askeladden Barnehage Borg AS er det viktig at barna har troen på seg selv og egne evner.

Juni

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
23	3	4	5 Verdens miljødag	6	7
24	10 2.Pinsedag Barnehagen er stengt	11	12 Verdensdag mot barnarbeid	13	14
25	17	18	19	20	21
26	24	25	26	27	28

Juni måned:

MIGRAS lekene

Avslutningstur for Blekkspruten

Sommerfest på Trollskogen

Smør barna med solkrem før de kommer i barnehagen. Husk å beskytte øynene til barna.

(Med forbehold om endringer)

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen (Rammeplanen 2017, s.37).

Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet vårt. Vi i personalet skal lære av egen praksis og bidra til å videreutvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet. Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foresatte. (Rammeplanen 2017).

Det er viktig for oss at barnets trivsel og allsidig utvikling observeres og vurderes fortløpende. Med det skal vi ta utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Erfaringer og synspunkter skal også inngå i vurderingsgrunnlaget. Barnehagens viktigste sosialiseringarena er leken. Den skal ha en sentral plass, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvis personalet ser at barnet har behov som ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal foresatte opplyses om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.

«Dersom barnehagen skal utlevere personopplysninger om barnet til andre instanser og det ikke foreligger lovhjemmel, må foreldrene samtykke til dette. Kravet om samtykke fra foreldrene gjelder for eksempel ikke i tilfeller der personalet deler personopplysninger med barnevernet for å oppfylle opplysningsplikten i barnehageloven § 22» (Rammeplanen 2017, s 40).

Dokumentasjon og vurdering

«Personalet skal jevnlig vurdere om valg av arbeidsmåter bidrar til å realisere Rammeplanen» (Rammeplanen 2017, s 43).

På bakgrunn av våre vurderinger gjør vi eventuelle endringer i hverdagen, og er på den måten i kontinuerlig utvikling. Det er med på å gi oss kunnskap og innsikt i hvordan arbeidet er utført, hva som var bra og hva som kan forbedres. Ved å dokumentere synliggjør vi barns læring og personalets arbeid og at vi oppfyller kravene i Barnehageloven og Rammeplanen. Denne dokumentasjonen brukes til å gi foresatte informasjon om barnets barnehagehverdag, og for å gi personalet grunnlag for refleksjon og diskusjon rundt eget arbeid.

I barnehagen dokumenterer vi blant annet med månedsplan, månedspost, bilder, TRAS, ALLE MED, videofilming, synliggjøring av aktiviteter og skriftliggjøring av vårt arbeid. Dette gjøres både før, underveis og etter endt tema\prosjekt. Dere som foresatte har rett til innsyn i dokumentasjonen om deres barn. Vi trenger deres tillatelse til å kartlegge barna før vi kan ta i bruk skjemaene TRAS og ALLE MED.

Juli og August

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
27	1 Samkjøring Sommeraktiviteter	2 Samkjøring Sommeraktiviteter	3 Samkjøring Sommeraktiviteter	4 Samkjøring Sommeraktiviteter	5 Samkjøring Sommeraktiviteter
28	8 Samkjøring Sommeraktiviteter	9 Samkjøring Sommeraktiviteter	10 Samkjøring Sommeraktiviteter	11 Samkjøring Sommeraktiviteter	12 Samkjøring Sommeraktiviteter
29	15 Barnehagen er stengt	16 Barnehagen er stengt	17 Barnehagen er stengt	18 Barnehagen er stengt	19 Barnehagen er stengt
30	22 Barnehagen er stengt	23 Barnehagen er stengt	24 Barnehagen er stengt	25 Barnehagen er stengt	26 Barnehagen er stengt
31	29 Samkjøring Sommeraktiviteter	30 Samkjøring Sommeraktiviteter	31 Samkjøring Sommeraktiviteter	1 Samkjøring Sommeraktiviteter	2 Samkjøring Sommeraktiviteter
32	5 Samkjøring Sommeraktiviteter	6 Samkjøring Sommeraktiviteter	7 Samkjøring Sommeraktiviteter	8 Samkjøring Sommeraktiviteter	9 Samkjøring Sommeraktiviteter

Barnehageloven

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring , og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering» (Lov om barnehager ,2006).

«Lov om Barnehager og Rammeplan for barnehager er våre styringsdokumenter. Barnehagens samfunnsmandat er nedfelt i rammeplanen, og sier at vi skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med barnas hjem. Videre er FN barnekonvensjon også et viktig styringsdokument og sier bl.a. noe om barns rett til medvirkning. Barns rett til medvirkning er samtidig nedfelt i Barnehageloven» (Hentet fra Virksomhetsplanen 2018-2022).

Vårt barnehagetilbud bygger på «Lov om barnehager» og «Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver». «*Eier og alle som arbeider i barnehagen skal oppfylle målene og kravene i rammeplan med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse*». (Rammeplanen 2017, s 15). De ansatte i barnehagen skal legge til rette for at barna skal få varierte erfaringer gjennom å reflektere over sin egen praksis og lære gjennom lek og sosialt samspill. Barna lærer å leke gjennom å tilegne seg sosiale ferdigheter og være betydningsfulle i barnegruppa. Målet er en trygg barnehage med kvalifiserte og omsorgsfulle voksne, en barnehage der barna kan lære, trives og leke.

Rammeplan

1. august 2017 kom det en ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Rammeplanen er grunnlaget for barnehagens drift og setter mål for oss som personal og barnehagens innhold. Vi utarbeidet en implementeringsplan i august 2017 hvor målet er å implementere den nye rammeplan i vår barnehage. Ordet «implementering» innebærer både planlegging, iverksetting og gjennomføring. Det handler konkret om hvordan vi skal lære oss den nye rammeplanen og hvordan vi skal jobbe med den i det praktiske arbeidet. Vi har jobbet med implementering av den nye rammeplan på personalmøter, avdelingsmøter og i barnehagehverdagen. De nye fokusområdene i rammeplan er at vi har et presist ansvar for å forebygge, stoppe og følge opp mobbing, oppmerksomhet på de yngste barna, ansvar og roller er tydeligere beskrevet og styrking av mangfoldperspektivet, helseperspektiv, språkarbeid og overganger. Endringene i fagområdene er mat og teknologi.

Når vi har jobbet med implementeringen har vi tatt i bruk den nye kunnskapen, de nye verktøyene og gjort den nye rammeplanen til en naturlig del av barnehagehverdagen. Vi har systematisk gått igjennom den nye rammeplanen måned for måned sammen med barna.

Rammeplan sier: «*I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å utforske, leke, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye temaer, situasjoner, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling*». (Rammeplanen 2017, s 22)

For første gang har ordet **mobbing** kommet tydelig frem i rammeplanen vår. Derfor valgte vi å ha fokus på mobbing i FAU/SU barnehageåret 2017/2018, og på foreldremøte våren 2018. Vi ønsker at foresatte skal få innblikk i hvordan vi systematisk jobber med rammeplanen, som blant annet med tema mobbing og hvordan sosial kompetanse virker forebyggende på mobbing.

Barnehagens fagområder

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold» (Rammeplanen 2017, s. 47).

Personalet i barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas interesser og engasjement når vi jobber med fagområdene. Barnehagen skal bidra til et lærende fellesskap med ulike uttrykk og meninger. Vi bruker blant annet ulike materiell og utstyr, teknikker, spill, musikk, digitale verktøy og bøker når vi jobber med fagområdene. Sammen med barna utforsker vi, søker ny kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområdene og vi bruker gjerne leken som et viktig grunnlag for arbeidet. Vi har flettet fagområdene inn i prosjektarbeidet vårt og vi har blant annet jobbet mye med kommunikasjon, språk og tekst. Tabellen under viser eksempler på hvordan vi jobber med fagområdene i våre barnehager:

Kommunikasjon, språk og tekst	Antall, rom og form	Natur, miljø og teknikk	Kropp, bevegelse, mat og helse	Etikk, religion og filosofi	Nærmiljø og samfunn	Kunst, kultur og kreativitet
Vi lærer barna å bruke språket som et redskap i konflikter.	Vi undrer oss over og leter etter geometriske figurer	Vi bruker naturen som lekeplass når vi er på tur	Vi har fast turdag, benytter oss av gymsal og er ute hver dag	Vi er en religionsnøytral barnehage som har respekt for andre religioner	Vi går på tur i nærområdet for å bli godt kjent	Vi bruker gjenbruks- og naturmaterialer i formgivningsarbeidet
Vi bruker språket aktivt og er gode språkmodeller	Barna er med på matlagingen og lærer om mengder, mål og begreper.	Vi benytter oss av digitale verktøy i arbeidet for å utforske sammen med barna	Barna er med på hele prosessen når vi tilbereder mat	Vi undrer oss sammen med barna for å sammen finne svar på filosofiske spørsmål	Vi lærer barna om lokalhistorien	Vi går på tur i nærområdet og lærer om ulike kunstverk
Vi leker med rim og regler	Vi teller og leker med tall og mengder	Vi utforsker planter og insekter i skogen	Vi benytter oss av hvilestund	Markerer merkedager og høytider med et tradisjonelt innhold	Vi markerer samedagen 6. februar og lærer om samisk kultur	Vi lar barna få tilgang til materialer slik at de kan gjennomføre aktiviteter etter deres ønske
Vi synger sammen og for barna	Vi spiller spill med blant annet fokus på telling	Vi lærer barna om bærekraftig utvikling	Vi lærer barna om kroppen vår	Vi lærer barna å lytte til hverandre	Vi gir barna begynnende kjennskap til barnekonvensjonen.	Vi lar barna få oppleve bevegelse og dans gjennom musikk
Vi leser for og hører på lydbok sammen med barna	Vi bruker digitale verktøy som hjelpemiddel	Vi plukker søppel vi finner på vår vei	Vi har et godt mattilbud som inneholder mye fisk, grønnsaker og eget økologisk brød	Vi snakker med barna om tradisjoner og ulikheter	Drar på tur til blant annet stallen for å stelle og ri ponniene våre	Vi anerkjenner barnas fantasi og kulturelle uttrykk

Ønsker du å lese mer om Rammeplanen og de 7 fagområdene finner du den på www.udir.no

Barnehagens samarbeidspartnere

Sarpsborg kommune har et tverrfaglig samhandlingsteam som skal sikre at barna får det tilbudet de har rett på. Teamet består av representanter fra blant annet:

Barnehage	Foresatte
Enhet spesialpedagogikk førskole	Barnevernstjenesten
Forebyggende tjenester	Nav
Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)	Andre berørte instanser

Vi følger regler for taushetsplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett. Samarbeid med ulike instanser er essensielt for at vi skal kunne gi et best mulig barnehagetilbud.

Andre samarbeidspartnere kan være:

Stat	Kommune
Andre barnehager	Skoler
Bibliotek	Familiesenter
Utdanningsinstitusjoner	Habiliteringstjenesten
Fysioterapeut	Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk
Bedriftshelsetjeneste	PBL – private barnehagers landsforbund
Lokalsamfunnet	Renholdsbyråer
Øvrige leverandører	

Sosiale medier

Sosiale medier er en stor del av vår hverdag der mange ønsker å dele både bilder og informasjon ut til andre. Vi ber dere derfor om at det vises hensyn med å legge ut bilder på sosiale medier både av deres egne barn, andres barn og/eller andre voksne. Bilder som blir tatt i forbindelse med sammenkomster/arrangementer i barnehagen skal vurderes/godkjennes før de evt. deles på sosiale medier. Dette er av hensyn til at ikke alle ønsker å dele bilder, informasjon eller bli identifisert på sosiale medier. Vi vil ha dette som et eget emne på foreldremøte på høsten, slik at dere foresatte kan komme med deres synspunkter rundt dette til hverandre.

Barnehagens arbeidsmåter og digital praksis

«Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barngruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen» (Rammeplanen 2017, s 43).

Gjennom prosjektarbeid og det daglige arbeidet skal personalet ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ. Vi bruker leken som utgangspunkt og det er viktig at vi veksler mellom spontane og planlagte aktiviteter. Barna oppmuntres til å stille spørsmål, søke opplevelser, ta initiativ og mestre nye ting. For oss i Askeladden Barnehage Borg AS er det viktig å tenke tverrfaglig og se sammenheng mellom de ulike fagområdene i rammeplanen. Personalet er opptatt av å se hele barnet, hele dagen enten vi jobber med språk, omsorg, lek, bærekraftig utvikling, etikk, medvirkning eller demokrati.

Siden vi ligger på 4 forskjellige lokaliseringer i Sarpsborg, vil nærmiljø og de lokale forholdene ved planleggingen og gjennomføringen av de ulike aktivitetene våre variere. Personalet ønsker å oppdage, følge opp og utvikle det barna allerede er opptatt av. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Vi skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer. Det er viktig for oss at personalet er aktive sammen med barna ved bruk av det digitale verktøyet. Vi skal bruke det med omhu og det skal ikke dominere som arbeidsmåte. «Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier» (Rammeplanen 2017, s. 45). Videre sier rammeplanen at vi benytter oss av Ipad og datamaskin for å bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Vi lar oss stadig imponere over hvor flinke barna er til å manøvrere seg rundt på Ipad og datamaskinen.

For oss i MIGRAS er det viktig at personalet er aktive sammen med barna når vi jobber med digitale verktøy. Det sies at det skal brukes med forsiktighet og det får ikke lov til å dominere vår arbeidsmåte. Vi lever i et samfunn som stadig er i utvikling, og vi vet at 1. klassingene i Sarpsborg kommune får utdelt hver sin Ipad når de starter på skolen. Vi ser viktigheten av å starte tidlig med å lære barna om digital dømmekraft, og vi ønsker å være med å bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. Vi benytter oss daglig av apper som: youtube, Tarkus, Puppet Pals, m.m. Personalet legger til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.

At samfunnet stadig er i endring påvirker barnehagen som pedagogisk virksomhet og barnehagens mulighet til å kunne drive virksomhetsutvikling (www.iktplan.no).

Enkle miljøløstips

- # Bytt ut plastposer med tøyposer
- # Slå av lys i rom som ikke er i bruk
- # Sorter søppel
- # Bruk miljømerkede produkter
- # Tenk gjenbruk

Miljøsangens vår: «Det er lov å bruke huet»

VERS 1: Det å passe på jorda, det er en god idé. Dudelu-didelu-dodelei. Og vi håper at du, har lyst til å bli med. Dudelu-didelu-dodei. Ikke bruk eller kast, alt i hui og hast. Tenk retur, og tur-retur. Mange ting kan brukes igjen. (og) igjen og igjen og igjen.

REF: Det er lov å bruke hue, og være litt glup. KOR SVAR: Du må huske å tenke miljø. Ikke hiv det på dynga, men kjør det i (en) loop. KOR SVAR: Du må huske å tenke miljø. Bruke hue, være glup, og kjøre det i loop. Ja allting kan snurre rundt. Det er lov å bruke hue, og være litt glup. Du må huske å tenke miljø.

VERS 2: Vi må ta å sortere, metallbokser og glass. Dudelu-didelu-dodelei. Ja for bokser kan bli, til mange spikerlass. Dudelu-dudeli-dodei. En kartong blir et bla`, du kan lese fra. Tenk retur, og tur-retur. Mange ting kan brukes igjen. (og) igjen og igjen og igjen.

REF: Det er lov å bruke hue, og være litt glup. KOR SVAR: Du må huske å tenke miljø. Ikke hiv det på dynga, men kjør det i (en) loop. KOR SVAR: Du må huske å tenke miljø. Bruke hue, være glup, og kjøre det i loop. Ja allting kan snurre rundt. Det er lov å bruke hue, og være litt glup. Du må huske å tenke miljø.

BRO: Alle må b`ynne å sparke seg bak, du må starte med deg sjæl, det er du, det er du som må ta i et tak. Vi vet at det nytter, om alle tar tak.

REF: Det er lov å bruke hue, og være litt glup. KOR SVAR: Du må huske å tenke miljø. Ikke hiv det på dynga, men kjør det i (en) loop. KOR SVAR: Du må huske å tenke miljø. Bruke hue, være glup, og kjøre det i loop. Ja allting kan snurre rundt. Det er lov å bruke hue, og være litt glup. Du må huske å tenke miljø.

Alt kan brukes igjen, og igjen og igjen, og igjen, og igjen ..og igjen!!

